

Sektionen för infrastruktur och fastigheter
Ida Nelson

Klimat- och näringslivsdepartementet

Naturvårdsverkets förslag till förordning om elbilspremie i rapporten med underlag till Sveriges sociala klimatplan

Sammanfattning av Sveriges Kommuner och Regioners (SKR:s) ställningstaganden

- SKR efterlyser en bredare ansats för användningen av medel från EUs sociala klimatfond, med fokus på åtgärder som uppfyller ändamålet med den sociala klimatfonden och dess målgrupper.
- SKR betonar den samhällsfinansierade kollektivtrafikens betydelse för att både skapa tillgänglighet för alla grupper i samhället och sammanlänka stad och landsbygd.
- SKR tillstyrker förslaget att elbilspremien ska kunna tilldelas både till den som köper och den som börjar leasa en elbil, samt såväl till nya som begagnade fordon.
- SKR tillstyrker förslaget om att i elbilspremien ta hänsyn till kollektivtrafikutbudet och anser att det i första hand bör utgöra underlag för huruvida personer är berättigade stödet.
- SKR ifrågasätter avgränsningen på kommunnivå och anser att det finns risk för avgränsningsproblematik i tillämpningen.
- SKR anser att elektrifiering av transporter i glesbygd kräver flera samverkade åtgärder och utbyggnaden av laddinfrastruktur behöver stimuleras även där det på kort sikt inte går att motivera utifrån klimatnytta eller kostnadseffektivitet

Användningen av EUs sociala klimatfond

SKR efterlyser en bredare ansats för användningen av medel från EUs sociala klimatfond, med fokus på åtgärder som uppfyller ändamålet med den sociala klimatfonden och dess målgrupper. Regeringens förslagna användning riskerar att missa delar målgruppen, särskilt de som inte har bil, körkort eller möjlighet att köra. Elbilar har en hög grundkostnad som kan vara svår för individer i de avsedda grupperna att bära, även med föreslagen premie.

SKR vill i sammanhanget lyfta fram den samhällsfinansierade kollektivtrafiken. Den samhällsfinansierade kollektivtrafiken spelar en avgörande roll för att skapa tillgänglighet och för att knyta samman stad och landsbygd. Kollektivtrafikens ekonomi är redan i dagsläget ansträngd i många delar av landet. Ytterligare kostnadsökningar till följd av höjda priser på bensin, diesel och alternativa drivmedel riskerar att leda till både minskat trafikutbud och höjda biljettpreiser. Dessa konsekvenser kan i sin tur särskilt drabba de grupper som fonden är avsedd att kompensera. SKR efterlyser en analys av hur fondens medel skulle kunna användas för att främja kollektivtrafik och delad mobilitet, i syfte att kompensera utsatta grupper.

Naturvårdsverkets förslag till förordning

SKR tillstyrker förslaget att elbilspremien ska kunna tilldelas både till den som köper och den som börjar leasa en elbil, samt såväl till nya som begagnade fordon. Även om elbilar på andrahandsmarknaden fortfarande har ett relativt högt pris, bedömer SKR att dessa förutsättningar kan bidra till att fler inom målgruppen får möjlighet att ta del av stödet över tid.

SKR tillstyrker förslaget om att i elbilspremien ta hänsyn till kollektivtrafiken genom att identifiera områden med begränsat kollektivtrafikutbud. Det är dock värt att notera att kollektivtrafikens utbud är något som kan förändras över tid utifrån på lokala och regionala förutsättningar, normalt i tidtabellsskiftet som sker halvårsvis.

SKR bedömer att det finns risk för avgränsningsproblematik i tillämpningen av förslaget och ifrågasätter avgränsningen på kommunnivå. Det kan konstateras att de 177 kommuner som omfattas av förslaget geografiska avgränsning uppvisar stor variation i befolkningstäthet och geografiska förutsättningar, såväl inom som mellan kommunerna. SKR anser att det är sannolikt att det kommer att finnas individer med likartade behov och förutsättningar, men där möjligheten att beviljas elbilspremie ändå skiljer sig åt beroende på geografisk tillhörighet. SKR anser att det är rimligt att kollektivtrafikutbudet i första hand utgör underlag för huruvida personer är berättigade stödet.

För elektrifiering av transporter i glesbygden krävs flera samspelande åtgärder

Elektrifiering i glesbygden kräver samordnade insatser för utbyggnad av elnät och laddinfrastruktur. SKR anser att utbyggnaden av laddinfrastruktur behöver stimuleras även där det på kort sikt inte går att motivera stöden utifrån klimatnytta eller kostnadseffektivitet. Idag finns stora regionala skillnader i utbyggnaden av laddinfrastruktur och det behövs en grundläggande täckning av publik snabbladdning även i glesbygd och områden långt ifrån det nationella vägnätet. Det är en förutsättning för att möjliggöra för omställningen till elektrifierade transporter i hela landet.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Henriksson
Ordförande